

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Ik maak muziek!

Tekst en illustraties Lizzy Doyle

Oogappel; 2023: kartonnen boekje met extra elementen die het maken van geluiden uitlokken; korte zinnestjes met suggesties hoe je dat doet

Een grappig boekje is dit, heel inspirerend om bezig te zijn met geluiden maken. Er staan plaatjes in van vijf materialen waarmee je dat doet, direct of indirect. De elastiekjes op de voorkant van dit boek zijn zogenaamde gitaarsnaren. Als je ze 'aanslaat' geven ze ieder een ander geluid. Op een platenspeler ligt een vinylplaat van ribkarton die je laat scratchen door erover te krabbelen. Een trommel nodigt uit om lekker met je hand op te patsen en het geluid van twee cymbalen imiteer je door metalen voorwerpen tegen elkaar te tikken. Tot slot zie je twee sambaballen. Ieder kind heeft meteen in de gaten hoe je die laat rammelen: lekker schudden met het boek en je hoort en ziet de knikkertjes tolleren. Leuke uitdagingen allemaal!

Voor dreumesen en wat ouder

Dit boekje speelt in op de geluiden die je met muziekinstrumenten maakt. Best lastig voor een dreumes om die te kennen maar hij ervaart wel meteen hoe leuk het is om aan de elastiekjes te trekken, over de vinylplaat te krabbelen, te trommelen, dingen tegen elkaar aan te slaan en hij beleeft direct plezier aan het laten rammelen van de sambabal in het boek. In je groep heb je waarschijnlijk muziekinstrumentjes die je erbij gebruikt. Maar het kan ook zonder, want alles maakt 'muziek': een rits in een jas roetsj je op en neer, met een lepel tik je tegen een kopje en water klettert uit de kraan. Dreumesen hebben het druk met ontdekken: als ik dit doe, gebeurt er dit en hoor ik dat. Ze ervaren ritme, gaan bewegen, ontwikkelen lichaamsbesef en motorische vaardigheden. En bij wat jullie samen doen, praat je en ga je in op wat het kind al zegt.

Voorbereiden

Dit boek lees je voor, maar het is vooral een boek waarmee je acties uitlokt. Daar ga je creatief mee om en dat vraagt wel wat voorbereiding. Je verzint vast zelf iets, maar hierbij toch wat suggesties:

- p. 1: Gitaar. Gebruik de woorden 'pling plong plang' die bij de gitaar staan. Het zijn klanknaboetsingen die leuk klinken. Zeg ze op verschillende toonhoogten en ritmes.
- p. 2: Eerst ontdekt het kind hoe je kunt scratchen zolang dat leuk is. Voeg dan zelf iets toe. Je zingt een liedje, neemt de hand van het kind en scratcht samen mee op de maat.
- p. 3: Trommel. Neem er een speelgoedtrommel bij, een tamboerijn, doos, blik, of je trommelt samen op een tafel of andere ondergrond. Dat klinkt telkens anders.
- p. 4: Cymbalen. Gebruik de cymbalen van je muziekinstrumentjes. Het is leuk om dit met een paar kinderen te doen met deksels of een schellen- en bellenstok: 'ding ding'.
- p. 5: Eerst lekker schudden met het boek en gebruik daarna maracas of andere rammelaars. Kun je er een ritme in brengen? Loop of stamp dan rond met een kind op je arm of aan de hand.

BoekStart

Introductie

In je groep gebeurt er vast van alles dat een geluid te weeg brengt. Gebruik dit als introductie van het boekje, bijvoorbeeld:

- **De toren valt om**
  - » Dingen stapelen die omvallen geeft vaak al heel wat lawaai. Hoe klinkt dat? Luister goed! Boots de klank na, bijvoorbeeld 'rommelerommelebom' en neem dan het boek erbij.
- **Ssstt, wat horen we daar?**
  - » Maak de kinderen attent op een geluid dat te horen is: regent het hard? Huilt er ergens een kind? Ik hoor muziek, luister maar! Horen we zingen? Fluit er een vogel? Bromt er een vliegtuig?

Voorlezen en praten

Voorlezen, kijken, naar geluiden luisteren, geluiden maken met het boek en met muziekinstrumentjes of andere voorwerpen: met dit boek zijn veel acties te bedenken met veel interactie. Een Pm doet dat bijvoorbeeld zo met twee kinderen van ongeveer anderhalf jaar: Lucas en Evy.

- Pm zit op de grond met aan iedere kant van haar een kind en haalt het boekje tevoorschijn. Zodra Evy het ziet, schieten haar vingers naar de snaren en trekt ze eraan, zo hard dat ze het hele boekje meetrekt.
- Pm: 'Ho Evy, wacht even, we leggen het boek eerst goed neer. Met dit boek kun je muziek maken, probeer maar eens.' En terwijl ze het boek op zijn plaats houdt en de eerste plaat laat zien wacht ze af wat de kinderen doen.
- Lucas trekt nu voorzichtig een voor een aan een snaar en laat die los.
- Pm: 'Wat doet het boek Lucas?'
- Lucas: 'Deng deng.'
- Evy: 'Hop hop hop.'
- Pm: 'Pling pling pling. Wij kunnen mooi muziek maken op de gitaar.'
- Evy: 'Meer' en ze laat de snaren weer springen. Nu doet ze het langzaam en ontdekt dat er verschil in zit aan welke snaar ze trekt. Ze luistert nu aandachtig.
- Nu wil Lucas weer: 'Taar' en hij tikt op de gitaren op de plaat ernaast en zegt weer 'Deng, deng deng, Papa! Taar.'
- Pm doet nu of ze op een echte gitaar speelt, zegt 'deng deng deng' en kijkt Lucas vragend aan 'Zo? Speelt papa zo gitaar?' Lucas lacht en knikt ja.
- Evy wil verder in het boek en ontdekt de sambaballen op de laatste bladzijde. Ze schudt het boek enthousiast heen en weer.
- Pm neemt er maracas bij, voor ieder kind een en ook voor zichzelf. Nu lukt het rammelen beter. 'Goed zo. Dat klinkt leuk.'
- De kinderen vinden het prachtig. Evy gaat staan en begint erbij heen en weer te wippen.
- Pm: 'Kom Lucas, dat kunnen wij ook!'

Verwerken

Kinderen verwerken de inhoud van het boek beter als je na het voorlezen nog een activiteit doet die betekenisvol is en goed aansluit bij de inhoud.

- **Een orkest**
  - » Deel aan een klein groepje kinderen muziekinstrumentjes uit. Ze gaan er op hun eigen manier mee om. Ze doen elkaar graag na. Als jij iets langzaam voordoet, doen ze jou misschien ook al wel na. Geef daarna ieder kind weer eens een ander instrumentjes zodat ze de kans krijgen de verschillen te ervaren hoe je er mee omgaat.
- **Muziek op schoot**
  - » Een fijne verwerking van het boek versterk je door een professionele muziekdocent uit te nodigen. Bijvoorbeeld voor een sessie *Muziek op schoot* in je groep. Je leert van haar tegelijk zelf ook de kneepjes van het vak en hoe je omgaat met muziek met jonge kinderen. Kijk op internet voor een docent in jouw buurt.